

endog særdeles protektionistisk Toldpolitik er et særdeles fremtrædende Element i de indledende Drøftelser, der har fundet Sted paa denne Konference. Derimod maa man formentlig tillægge den Reorganisation af Folkeforbundets staaende økonomiske Komité, der har fundet Sted paa Folkeforbundsforsamlingen, en ikke ringe Betydning, idet der ved Siden af den staaende Komité og som et Led, der skulde virke i intim Forbindelse med den, oprettedes et omfattende konsultativt Organ, som skulde gøre alle de forberedende Arbejder med Hensyn til de Henvendelser, der skulde rettes til de forskellige Regeringer for at føre den økonomiske Konferencens Beslutninger ud i Livet. Det, der efter min Mening er det afgørende, hvis overhovedet en Konference som denne økonomiske Verdenskonference skal faa nogen virkelig Betydning, er, at Staterne erkender den europæiske Fællesinteresse som det bestemmende, og at man ikke fortsat lader sig lede af rent egoistiske Statsinteresser, som endnu er det absolut fremherskende Træk i europæisk Politik, alle Konferencer og Beslutninger til Trods.

Medens jeg taler om Folkenes Forbund, vil jeg gerne tillade mig at rette en Henvendelse til den højtærede Udenrigsminister. Der fremkom i Aar den 4. Maj i „Finanstidende“ en Artikel under Overskriften: Folkeforbund og Offentlighed, som bærer et tydeligt Vidnesbyrd om at være skrevet af en kyndig Haand. Der rettes i denne Artikel en hel Række Henstillinger vedrørende den danske Beretning til Rigsdagen. Det anerkendes, at en saadan Beretning bør afgives, og der peges paa, at der kun er ganske faa Lande, der foretager sig noget tilsvarende. Svejts har gjort det fra første Færd, og man tør vel sige, at Beretningerne fra det svejtsiske Forbundsraad er ligefrem mønstergyldige. Desuden gør Sverige, i den senere Tid ogsaa Norge og Holland, noget lignende. Danmark har ogsaa gjort det fra første Færd; andre Lande gør det derimod, saa vidt jeg ved, ikke. Men der ankes over, at Beretningerne er for magre, at den politiske Baggrund, der spiller saa stor en Rolle for vor Erkendelse af Folkeforbundsforsamlingerne og for Forstaaelsen af deres Forløb, ikke tegnes sikkert nok, og at i Særdeleshed Folk, som ikke er fortrolige med dette Arbejde, ikke vil kunne faa et virkeligt fyldestgørende Indtryk af, hvad der er sket, hvis ikke den politiske Baggrund tegnes tydeligere og klarere. Der ankes over — og heri maa jeg give Forfatteren Ret —, at den sidste Be-

retning til Rigsdagen overhovedet ikke indeholder et eneste Ord om det ekstraordinære Folkeforbundsmøde, der afholdtes i Marts 1926, da Stormene gik saa højt i Forbindelse med Spørgsmaalet om Tysklands Indtræden i Folkenes Forbund og Spørgsmaalet om Folkeforbundsraadets Udvidelse med faste og ikke faste Pladser. Om denne meget stormfulde Samling, der jo endte med Sprængning, idet Brasilien udtraadte af Folkenes Forbund og Tysklands Optagelse foreløbig ikke blev til Virkelighed, er der ikke afgivet nogen Beretning til Rigsdagen, og dette maa jeg i og for sig mene er beklageligt. Der ankes endvidere over, at der i disse Beretninger intet meddeles om Raadets Arbejde, der spiller en saa stor Rolle i Folkeforbundet, ej heller om de faste Kommissioner, eller om, at der i Aarets Løb stilledes vigtige Forespørgsler til den danske Regering om, hvorledes den stillede sig til Spørgsmaalet om en Kodifikation af den mellemfolkelige Ret, Spørgsmaalet om privat Vaabenfabrikation, samt over, at Offentligheden intet erfarede om de Svar, den danske Regering har afgivet paa disse Spørgsmaal. Jeg tillader mig at henstille, at det høje Ministerium er opmærksom paa denne Artikel og i videst mulig Grad tager Hensyn til de her fremsatte Tanker, idet jeg ikke tvivler om, at den Mand, der har skrevet denne Artikel, er ledet af en virkelig effektiv Interesse for det vigtige internationale Arbejde, der knytter sig til Nationernes Forbund.

Jeg skal efter disse Bemærkninger gaa over til at omtale nogle sønderjydske Forhold. Det har glædet mig at se den Interesse, med hvilken den højtærede Undervisningsminister har taget mod det Forslag, der fremkom paa Historisk Samfunds Aarsmøde i Sønderjylland om Oprettelsen af et sønderjydske Landsarkiv. Den højtærede Undervisningsminister har her vist et virkelig paaskønnelsesværdigt Initiativ, hvilket imidlertid ikke kan komme overraskende fra en Mand, der paa en saa udmærket Maade har deltaget i Udgivelsen af Magister P. K. Thorsens Afhandlinger og Breve. Det første Bind, der nu foreligger, er udelukkende viet de sønderjydske Sprogforhold og nationale Forhold, og den højtærede Undervisningsminister har sin væsentlige Andel i dette Binds Udgivelse. Maa det være mig tilladt her at udtale Haabet om, at et eventuelt sønderjydske Landsarkiv maa komme til at ligge paa Vestkysten, enten man saa henlægger det til Tønder eller til Løgumkloster. I historisk Henseende forekommer det mig,